

מלבי"ם פרשת קורח

במדבר פרק טז פסוק א

וַיִּקַּח קֹרַח בֶּן־יִצְחָר בֶּן־קֵהָת בֶּן־לֵוִי וְדָתָן וָאֲבִירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאֹן בֶּן־פִּלֵּת בְּנֵי רְאוּבֵן:

מלבי"ם במדבר פרק טז פסוק א

(א) השאלות (א - ד)

מ"ש ויקח קרח מה לקח?...

ויקח קרח, הנה אמרו חז"ל באבות כל מחלוקת שהיא לש"ש סופה להתקיים וכל מחלוקת שאינה לש"ש אין סופה להתקיים איזו היא מחלוקת שהיא לש"ש זו מחלוקת הלל ושמאי ואיזו היא מחלוקת שהיא שלא לש"ש זו מחלוקת קרח ועדתו, והיה ראוי לאמר זו מחלוקת קרח ומשה, כמ"ש זו מחלוקת הלל ושמאי, אולם חז"ל למדונו שמחלוקת שהיא לש"ש, כל כת משני צדדי החולקים מתאחדת בעצמה כי כלם מתכונים לתכלית אחת לש"ש, אולם מחלוקת שאינה לש"ש רק מפני אהבת הכבוד ואהבת עצמו, אז יש מחלוקת ונגוד גם בין האנשים שהתאחדו לעמוד בצד אחד, כי כל אחד מן היחידים מכויין תועלת עצמו ומתנגד לכונת חברו שהוא ג"כ מכויין תועלת עצמו, כענין שהי' מחלוקת גם בין קרח ועדתו, כי כל אחד מהעדה הרעה הזאת התכוין כוונה אחרת מתנגדת לזולתו, שהנה קרח רצה בכהונה גדולה שמ"ש שהתקנא על נשיאותו של אליצפן פי' שזה עורר אותו לחלוק על משה אבל אחר שנכנס בריב הי' מחלוקתו על כהונת אהרן, שלדעתו אחר שעמרם שהוא הבכור לקהת נטל חלקו במה שמשה היה מלך ראוי שהכהונה הגדולה תנתן לבן יצהר שהוא בן השני לקהת, אמנם מחלוקת דתן ואבירם ואון בן פלת, היה ענין אחר שהם התלוננו על שנטלה הבכורה מראובן, שלפי מה שהיה ראובן הבכור ראוי שתצא ממנו המלוכה והכהונה כמ"ש ראובן בכורי אתה יתר שאת ויתר עז ששאת הוא הכהונה ועוז הוא המלוכה, והתלוננו על שנתנה הכהונה ועבודת ה' לשבט לוי והמלוכה והקדימה בדגלים ליהודה וגם על שנתנה הבכורה ליוסף, וז"ש ויקח קרח [קיחה זו היינו קיחת דברים וטענות כמו קחו עמכם דברים] שקרח לקח לו טענות למחלוקתו מה שהוא בן יצהר בן קהת בן לוי, שאחר שיצהר הוא בן השני לקהת מגיע לו הכהונה הגדולה, ודתן ואבירם בני אליאב ואון בן פלת הם לקחו טענות אל מחלוקתם מפני שהם בני ראובן, שחשבו שהכהונה והלויה מגיע לשבט ראובן שהוא הבכור ליעקב אחר שנפסלו הבכורות פטרי רחם ע"י חטא העגל: